

informator

bezpłatny informator Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej TBS w Częstochowie
ukazuje się od 2015 roku

09/2023

www.zgm-tbs.czest.pl

INFORMACJE

KOMUNIKATY

WIADOMOŚCI

Szanowni Państwo!

15 października to data wyborów parlamentarnych. Zdecydujemy o tym, kto w Sejmie i Senacie będzie nas reprezentować. Poglądy mamy różne – to oczywiste. Niezależnie od nich, powinniśmy jednak wziąć pod uwagę, czy osoby kandydujące do parlamentu odnoszą się w swoich postulatach do spraw naszego miasta, czy znają jego aspiracje i potrzeby. Spełnienie wielu z nich wykracza bowiem często poza kompetencje władzy lokalnej. Możliwości władz centralnych, w tym rządu są bez porównania szersze.

Dlatego wybieramy mądrze i świadomie. Nie tylko po to, aby interesy naszego miasta były uwzględnione. Także po to, aby Polska pozostała częścią wspólnoty, w której procedury demokratyczne działają bez przeszkód, a wolności obywatelskie są chronione regułami państwa prawnego. Oceńmy, czy i w jakim stopniu kandydatki i kandydaci te reguły szanują. W kraju bez poszanowania demokratycznych zasad samorządowi będzie niezmiernie trudno zabiegać o interesy Częstochowy. Jeżeli więc chcemy dobra naszego miasta, powinniśmy opowiadać się za przyszłością na-

szego kraju jako nowoczesnego, europejskiego państwa prawa. To absolutny fundament.

Jako prezydent miasta mam wiele okazji, aby słuchać tego, co mówią częstochowianki i częstochowianie. Także ci, którzy widzą w otaczającej ich rzeczywistości wiele powodów do krytyki. Większość takich głosów dotyczy ochrony zdrowia – a więc obszaru odpowiedzialności administracji rządowej. Widzimy rażące niedofinansowanie tej sfery. Sprawia ono, że np. zeszłoroczna strata netto naszego miejskiego szpitala wyniosła ponad 14,5 mln zł. Samorząd pokrył ją z miejskiej kasy, aby szpital mógł działać bez zakłóceń. Gdybyśmy nie musieli łączyć takiej dziury w kontrakcie NFZ z naszą placówką, te pieniądze wsparłyby inne potrzeby – jak programy profilaktyczne czy sprzęt medyczny.

Inny postulat, który słyszę, to więcej dobrze płatnej pracy – takiej, która przychodzi z wielkimi inwestorami. Zwłaszcza młodzi oczekują wysokich standardów zatrudnienia – perspektyw awansu, stabilności. Na te oczekiwania częściowo odpowiada samorząd, przyciągając duże firmy do specjalnej strefy ekonomicznej. Chętnie jednak widzielibyśmy w Częstochowie inwestorów, którzy w niedługim czasie zapewniliby tysiące dobrze wynagradzanych miejsc pracy. Ruch należy tutaj do strony rządowej. Bardzo wiele zależy od budowania zaufania do Polski, jej dobrego wizerunku, stabilności przepisów, wreszcie zachęt i ułatwień dla tych największych inwestycji.

W głosach, które do mnie do-

cierają, słysząc także troskę o wsparcie dla osób starszych. A więc ważny obszar polityki społecznej rządu. Chcemy lepszego zabezpieczenia ich potrzeb zdrowotnych, łatwiejszego dostępu do lekarza i rehabilitacji, szerokich programów usług opiekuńczych. Także – sensownej waloryzacji świadczeń, chroniącej przed skutkami inflacji. Samorząd – poprzez swoje własne programy szczepień, badań, rehabilitacji – nie zaspokoi w pełni rosnących potrzeb tej grupy. W Polsce niezbędne są systemowe zmiany na rzecz ludzi starszych. Takie, na które nie trzeba będzie czekać kilkadziesiąt lat.

Idąc do lokali wyborczych, pamiętajmy więc o wyzwaniach, które na co dzień sami dostrzegamy. Wybierzmy tych, którzy za bezcenną wartość uznają demokrację i Polskę, mającą silną pozycję we wspólnocie europejskiej. Tak się zwykle składa, że przywiązanie do reguł demokratycznego państwa prawa, mądrego, otwartego patriotyzmu i uniwersalnych europejskich wartości, na których wyrósł wspólnotowy projekt UE – idzie w parze z przywiązaniem do idei lokalnej samorządności. Głosując na kandydatki i kandydatów o takich przekonaniach, głosujemy jednocześnie na Częstochowę. Na stabilne, uczciwe, spokojne warunki jej dalszego rozwoju. Spotkajmy się na wyborach!

Pozdrawiam serdecznie,

Krzysztof Motyjaszajk

Prezydent Częstochowy

Edukacja i muzyka w roku 70-lecia

więcej na stronie 2

Coraz bliżej budowy nowego TBS-u

więcej na stronie 4

Wodór jako paliwo

więcej na stronie 5

„Pszczółka w mieście” ma się czuć u siebie

więcej na stronie 8

ZGM TBS informuje Edukacja i muzyka w roku 70-lecia

Występy muzyczne, stoiska organizacji pozarządowych i prozdrowotna edukacja – wszystko to wypełniło event szkoleniowy zorganizowany w roku jubileuszowym przez Zakład Gospodarki Mieszkaniowej TBS w Częstochowie dla dzieci i młodzieży z zasobu komunalnego. Wydarzenie odbyło się na płycie miejskiego lodowiska przy ul. Boya-Żeleńskiego.

Imprezę z okazji 70-lecia ZGM TBS poprowadzili Ewa Lewandowska i Dariusz Kapinos. Rozmawiali z przedstawicielami różnych instytucji oraz organizacji niosących pomoc i dających wsparcie, m.in.: prezes częstochowskich Amazonek Elżbietą Markowską, prezes Fundacji Chrześcijańskiej Adullam Elżbietą Ferenc, prezes Fundacji Dla Rozwoju Martą Zmitrukiewicz i dyrektorem Miejskiego Szpitala Zespołonego Wojciechem Koniecznym. Zaproszeni goście

zachęcali dzieci i młodzież do dbania o swoje zdrowie, opowiadali o miejskich programach zdrowotnych i zachęcali do angażowania się w wolontariat.

Podczas spotkania obecni byli również: Katarzyna Olejniczak - Szuster i Katarzyna Brendzel z Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej, przedstawiciel Stowarzyszenia Na Rzecz Pomocy Dziecku i Rodzinie „Dla Rodziny” – Justyna Skrobisz oraz lekarz medycyny z Przychodni przy ul. Księżycowej – doktor Zdzisław Wolski. Nie zabrakło przedstawicieli prewencji Komisarzatu I Komendy Miejskiej Policji w Częstochowie – asp. Kamila Sowińskiego wraz z częstochowskimi dzielnicowymi, którzy opowiedzieli o cyberbezpieczeństwie dzieci i młodzieży, mowie nienawiści oraz uzależnieniach i zagrożeniach z nich płynących. Dzielnicowi z częstochowskiej jedynek zaprezentowali naj-

młodszy zasady bezpiecznej drogi do szkoły. Była to także okazja do promocji kampanii społecznych oraz samej służby w Policji. Przygotowane przez policjantów stoisko profilaktyczne cieszyło się dużym zainteresowaniem, nie tylko wśród najmłodszych.

Na stoisku Miejskiego Szpitala Zespołowego można było zmierzyć ciśnienie i zbadać cukier.

Podczas imprezy prezes zarządu ZGM TBS Sp. z o.o. w Częstochowie Paweł Konieczny zaprezentował zakupione przez miejską spółkę defibrylatory, które już wkrótce znajdą się w budynku dyrekcji oraz w sześciu oddziałach eksploatacji.

Zaproszenie na jubileusz przyjął prezydent Częstochowy Krzysztof Matyjaszczyk – patronujący zresztą całemu wydarzeniu – a obok niego m.in. jego zastępca Jarosław Marszałek i przewodniczący Rady Miasta Zbigniew Niesmaczny.

Typowo szkoleniowej części spotkania jubileuszowego towarzyszyły akcenty muzyczne. Na scenie pojawił się nowy idol nastolatek – Oskar Cymś, który w ubiegłym roku zajął pierwsze miejsce w konkursie muzycznym m.in.: piosenkami ze ścieżek dźwiękowych do hitów Netflixa z serii „365 dni”, a wiosną tego roku zdeklasował konkurencję i wygrał program telewizyjny „Twoja Twarz Brzmi Znajomo”. Na scenie „Cymśu” wykonał wszystkie swoje hity, które aktualnie królują na listach przebojów.

Podczas spotkania zagraли także częstochowscy dudziarze, czyli zespół Częstochowa Pipes and Drums, który został założony przez Tomasza Ujmę w 2002 roku. Zespół złożony z dwóch sekcji: dudziarskiej i bębniarskiej, zagrał na trzech rodzajach bębnów, a sami muzycy zaprezentowali się w tradycyjnych militarnych strojach i wykonali tradycyjną muzykę szkocką, uświetniając tym samym uroczystości z okazji 70-lecia ZGM TBS w Częstochowie.

Niemalą atrakcją było również pojawienie się na scenie AGNES VIOLIN, czyli Agnieszki Flis,

która swoimi autorskimi diamentowymi skrzypcami elektrycznymi rozruszała częstochowską publiczność.

Trochę historii

Początek ZGM TBS sięga lat 50-tych. Dokładnie 28 maja 1953 r. powstał Miejski Zarząd Budynków Komunalnych. Na bazie MZBK, w późniejszych latach, utworzono ZGM TBS, który dziś jest jedną ze spółek miejskich. Zadaniem spółki jest dbanie o zasób komunalny poprzez remonty czy termomodernizacje. ZGM TBS buduje również bloki w ramach Towarzystwa Budownictwa Społecznego. Obecnie spółka idzie z duchem czasu i stawia na ekologiczne rozwiązania oraz nowinki: buduje mini parki, sadi drzewa i krzewy, montuje panele fotowoltaiczne na budynkach, prowadzi akcję „Czyste podwórko”.

Od lat Zakład Gospodarki Mieszkaniowej TBS w Częstochowie - z inicjatywy prezydenta miasta Częstochowy Krzysztofa Matyjaszczyka - doposaża zasób komunalny w czujki czadu i dymu. Już 7 tysięcy rodzin posiada w swoim mieszkaniu taki sprzęt. Spółka chce, by każdy lokator miał czujkę czadu i dymu, dlatego w tym roku zakupiła kolejnych 500 urządzeń.

ZGM TBS informuje Coraz bliżej budowy nowego TBS-u

Zakład Gospodarki Mieszkaniowej „TBS” w Częstochowie Sp. z o.o. ogłosił właśnie przetarg na budowę budynku mieszkalnego wielorodzinnego w ramach TBS zlokalizowanego na działce przy ul. Łódzkiej.

Po ubiegłorocznym drastycznym wzroście cen na rynku budowlanym, ZGM TBS powrócił do planów budowy trzynastego TBS-u w Częstochowie. Na stronie zamówień publicznych dostępne jest już ogłoszenie o przetargu na budowę budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Łódzkiej na działce nr 49 obręb 39. Zakres przedmiotu zamówienia obejmuje wybudowanie w standardzie „pod klucz” budynku mieszkalnego jednoklatkowego, o czterech kondygnacjach nadziemnych z windą wewnątrz klatki, miejscami postojowymi i zagospodarowaniem terenu.

Przy tej okazji ruszył także przetarg na budo-

wę linii kablowej 1 kV dla zasilania placu budowy tejże inwestycji.

- *Rozpoczynamy całą procedurę przetargową od nowa. Budynek został przeprojektowany i dostosowany do aktualnej sytuacji rynkowej. Mijamy nadzieję, że tym razem wyłonimy wykonawcę i budowa będzie mogła się rozpocząć jeszcze w tym roku* – mówi prezes Zarządu Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej „TBS” w Częstochowie Paweł Konieczny.

Budynek TBS ma powstać po zachodniej stronie ul. Łódzkiej na działkach przekazanych w 2020 roku przez Miasto. Nieruchomość ma mieć nowoczesną bryłę, która zostanie ocieplona i wyposażona w przestronne balkony. W czterokondygnacyjnym bloku przygotowane zostaną 23 mieszkania jedno, dwu i trzypokojowe o całkowitej powierzchni użytkowej 1.638,27 m² i kubaturze: 6.400,00 m³.

- *Pierwszy blok będzie załączkiem nowego osiedla mieszkaniowego, gdzie już dziś jest miejsce nawet na trzynaście czterokondygnacyjnych budynków wielorodzinnych z parkingami, placami zabaw i dużą ilością zieleni. W sumie mogłoby się tam znaleźć ok. 350 mieszkań czynszowych – przewiduje prezes Konieczny.*

Atutem przyszłego osiedla mieszkaniowego jest niewątpliwie jego lokalizacja – niemal w centrum miasta. Dodatkowo w pobliżu znajdują się liczne punkty handlowo-usługowe, szkoły, uczelnie oraz przystanki MPK.

Nowe bloki mają być wybudowane w formule TBS w ramach najmu czynszowego. Osoby nim zainteresowane zobowiązane będą do wpłaty kwoty partycypacji wyliczonej według wymaganego wskaźnika partycypacji w wysokości 30% wartości odtworzeniowej mieszkania.

Czym żyje miasto

Wodór jako paliwo

Miejski przewoźnik będzie współpracował ze spółką PAK-PCE Stacje H2 w zakresie ograniczenia emisji CO2 w transporcie zbiorowym w oparciu o wykorzystanie wodoru jako paliwa. W efekcie m.in. ma powstać stacja ładowania.

W tej sprawie w siedzibie MPK podpisano list intencyjny. Został on parafowany przez członkinię zarządu PAK-PCE Stacje H2 Katarzynę Sobierajską, prezesa MPK Mariusza Sikorę i zastępcę prezesa zarządu ds technicznych Roberta Madeja w obecności prezydenta Krzysztofa Matyjaszczyka (na zdjęciach).

Efektom współpracy ma być stworzenie optymalnych warunków do uruchomienia w Częstochowie transportu opartego o autobusy z napędem wodorowym wraz infrastrukturą niezbędną do ich tankowania. Uwzględniając obecne plany inwestycyjne, MPK deklaruje, że do roku 2030 rozważy zakup z dofinansowaniem ok. 20 autobusów wykorzystujących ogniwa wodorowe. Obecnie MPK zarządza flotą ok. 132 autobusów spalinowych oraz 40 autobusami z innym napędem (16 z napędem elektrycznym, 9 z napędem CNG i 15 z hybrydowym), a zatem w perspektywie 2030 roku rozważane jest przestawienie ok. 21% floty na pojazdy zeroemisyjne.

Z kolei PAK-PCE STACJE H2 oświadcza, iż w perspektywie 2026 roku zamierza wybudować i uruchomić stację w Częstochowie przy al. Niepodległości. Strony zobowiązują się do wzajemnego wsparcia w procesie pozyskiwania środków finansowych na realizację projektów mających na celu wykorzystanie wodoru w transporcie zbiorowym.

- *Myśląc w przyszłości o zakupie autobusów wodorowych, musimy mieć*

zabezpieczoną infrastrukturę do ich obsługi, czyli stacje ładowania - mówił prezydent Częstochowy. - Dzięki temu otwieramy sobie nawzajem możliwości ubiegania się w przyszłości o środki europejskie na zakup autobusów wodorowych i budowę odpowiedniej infrastruktury na terenie MPK, które będzie dzierżawić grunty pod budowę takiej stacji. Przy tej perspektywie Unii Europejskiej na pewno łatwiej będzie pozyskać środki na tego typu przedsięwzięcia, niż na wiele innych. Dlatego cieszę się, że nasze MPK zaczyna pracować nad czystymi technologiami - dodał.

Podczas spotkania przypomniano, że polski autobus wodorowy Ne-soBus w ramach testów przez kilka lipcowych dni woził częstochowian. 12-metrowy pojazd ma zasięg 450

km, a jego ładowanie trwa zaledwie 15 minut. Oprócz tego, że nie emituje spalin i oczyszcza powietrze, jest bardzo efektywny, ponieważ zużywa około 8,5 kg wodoru na 100 km.

- *Niedawno testowaliśmy na naszych ulicach autobus wodorowy. Testy wyszły nadspodziewanie dobrze - komentował prezydent. - Zadowoleni byli zarówno kierowcy i przedstawiciele MPK, jak i ci, którzy nam użyczyli ten autobus, bo okazało się, że spalanie na terenie Częstochowy było najmniejsze w porównaniu z innymi miastami. To świadczy o tym, że mamy dobrych kierowców, którzy potrafią korzystać z takich technologii. Wiem też, że zadowoleni byli sami mieszkańcy, bo cicho, nowocześnie i przyjaźnie.*

LIST INTENCYJNY

Strony podpisały dokument, w którym wyraziły wolę współpracy w oparciu o strategię unijną Europejski Zielony Ład. Wprowadza ona nowe

cele w zakresie dążenia do neutralności klimatycznej. Również krajowe strategię i zapisy - „Polityka energetyczna Polski do 2040 roku”, „Krajowy Plan na rzecz Energii i Klimatu na lata 2021-2030” i wreszcie „Polska Strategia Wodorowa do roku 2030 z perspektywą do 2040 roku” definiują ambitne cele w zakresie redukcji gazów cieplarnianych, udziału OZE w zużyciu energii brutto (w tym w transporcie zbiorowym) oraz w zakresie wykorzystania technologii wodorowych w Polsce.

Częstochowski przewoźnik realizuje te cele poprzez wymianę środków transportu zbiorowego w kierunku nisko- i zeroemisyjnych pojazdów, zamierza również z czasem zakupić autobusy wodorowe.

Z kolei Grupa ZE PAK (której częścią jest PAK-PCE STACJE H2) rozpoczęła proces budowy sieci stacji do tankowania wodoru w Polsce.

Kronika policyjna

Para seniorów uwierzyła fałszywej pielęgniarce i lekarce

Dwie kobiety podające się za „pielęgniarkę i lekarkę” okradły małżeństwo z Częstochowy. Złodziejki zostały wpuszczone do ich domu pod pretekstem darmowej usługi medycznej. W efekcie para seniorów straciła ponad 70 tys. złotych.

Ponad 70 tys. zł. stracili małżonkowie z Częstochowy, którzy zostali okradzeni przez dwie kobiety podające się za „pielęgniarkę i lekarkę”. Obie po wejściu do mieszkania seniorów, pod pretekstem wykonania leczniczego masażu, podstępem okradły ich z oszczędności.

Pomimo dużej ilości kampanii informacyjnych mających na celu przestrzeganie osób starszych o możliwych zagrożeniach, nadal zdarzają się przypadki, w

których oszuści wykorzystują ufność i łatwowierność seniorów, w wyniku czego tracą oni oszczędności swojego życia.

Dlatego też tak ważna jest profilaktyka oraz mówienie osobom starszym o tym, w jaki sposób działają oszuści i w jakich aspektach życia mogą próbować ich oszukać.

Przestrzegamy wszystkich, a w szczególności osoby starsze przebywające same w mieszkaniu lub domu przed wpuszczaniem nieznajomych osób oferujących różne usługi takie jak: usługi lecznicze, sprzedaż różnego rodzaju urządzeń i wyposażenia domu, ale także nieznanym nam pracowników pobierających odczyty lub chcących usunąć awarię na przykład wody, prądu lub gazu.

Kronika policyjna

Bezpieczne grzybobranie. Policja apeluje o rozwagę!

Sezon na zbieranie grzybów w pełni. W pobliskich lasach można spotkać wielu grzybiarzy, którzy spędzają wiele godzin na łonie natury, wypełniając swoje kosze owocami lasu. Jednak wybierając się na grzybobranie, nie wolno zapominać o najważniejszych zasadach bezpieczeństwa. Apelujemy o rozsądek, rozwagę i szczególną ostrożność.

Częstochowska policja przypomina o zasadach bezpieczeństwa w czasie grzybobrania:

- przed wyprawą na grzyby należy przede wszystkim wyposażyć się w wiedzę na ich temat. Jeśli jesteś amatorem i dopiero rozpoczynasz swo-

ją przygodę z grzybobranie, dobrze by było, gdybyś swoje pierwsze kroki w lesie stawiał pod okiem osoby doświadczonej, która nauczy cię jak wygląda zbieranie grzybów w praktyce. Dobrą praktyką jest także zapoznanie się z atlasem grzybów lub korzystanie z aplikacji mobilnej, która na przykład identyfikuje grzyby na podstawie zrobionego zdjęcia;

- zbieraj tylko te grzyby, co, do których masz całkowitą pewność. Jeżeli masz wątpliwości, nie ryzykuj, przynieś grzyby do najbliższej siedziby stacji sanitarno-epidemiologicznej, w której dyżury pełnią grzyboznawcy lub klasyfikatorzy grzybów. Specjalista bezpłatnie oceni czy grzyby są jadalne, niejadalne czy też trujące;
- nie wolno także zbierać grzybów, które rosną na obszarach objętych ochroną takich jak rezerwaty czy parki narodowe;
- staraj się nie wybierać do lasu w pojedynkę. Poinformuj swoich bliskich dokąd się wybierasz i podaj przybliżony czas powrotu;
- zabierz ze sobą naładowany telefon komórkowy oraz latarkę, które w momencie zagubienia w lesie mogą okazać się bardzo pomocne. Telefon możesz wykorzystać do wezwania pomocy i wskazania twojej lokalizacji;
- wybieraj jasne ubrania i używaj elementów od-

blaskowych, ponieważ mogą one być pomocne podczas akcji poszukiwawczej;

- nie oddalaj się od swojego pojazdu, stacji kolejowej lub przystanku, jeśli nie znasz dobrze terenu;
- do lasu wybieraj się wczesnym rankiem, nie po zmierzchu, bo wtedy ryzyko zagubienia się jest mniejsze;
- jeśli wybierasz się do lasu samochodem, pamiętaj o zaparkowaniu w miejscu dozwolonym i dokładnie zabezpiecz swój pojazd - zamknij drzwi, okna i nie zostawiaj w środku cennych przedmiotów, które mogą paść łupem złodzieja;
- stosuj się do oznakowań i regulaminów, które można znaleźć przy wejściach do lasu;
- nie zostawiaj w lesie śmieci i nie rozpalaj ogniska;
- gdy zabłądzisz w lesie, nie zwlekaj z powiadomieniem Policji, staraj się dojść do najbliższej drogi, wtedy jest większa szansa na odnalezienie (jeśli sam odnajdziesz drogę do domu, niezwłocznie powiadom Policję, co oszczędzi czas i zaangażowanie wszystkich osób, które biorą udział w poszukiwaniach).

Kronika policyjna

Chciał załatwić sprawę łapówką

Policjanci z częstochowskiej trójki zatrzymali 37-letniego obywatela Rumunii, który chciał przekupić mundurowych. Mężczyzna, aby

uniknąć odpowiedzialności za popełnione przestępstwa, obiecywał policjantom 15 tys. euro. Teraz grozi mu nawet do 10 lat więzienia.

Do zdarzenia doszło na ulicy Sowińskiego w Częstochowie. Dyżurny otrzymał informację, że na klatce schodowej w jednym z bloków agresywny mężczyzna kopie i niszczy drzwi wejściowe lokatorom. Już kilka minut później sprawca został zatrzymany przez policyjny patrol z „trójki”. Mężczyzna nie miał przy sobie

dokumentów, które, jak oświadczył, zostawił w domu. Mundurowi podjęli decyzję o tym, aby wspólnie z zatrzymanym wejść do jego mieszkania. Tam, oprócz dowodu osobistego, natrafili na przygotowane porcje białego proszku. Testy wstępnie wykazały, że może to być metamfetamina. Reakcja zatrzymanego tylko pogorszyła całą sytuację – ten zaproponował mundurowym pieniądze w zamian za uniknięcie odpowiedzialności. Stróżę pracowa poinformowali go, że dopuścił się

kolejnego przestępstwa i umieścili go w policyjnym areszcie.

Po zgromadzeniu materiału dowodowego, prokurator przedstawił mężczyźnie zarzuty w związku z posiadaniem narkotyków, trzema aktami wandalizmu oraz obietnicą wręczenia łapówki w kwocie 15 tysięcy euro w zamian za uniknięcie odpowiedzialności karnej. Prokurator objął mężczyznę policyjnym dozorem. Teraz grozi mu kara nawet do 10 lat więzienia.

Politechnika Częstochowska

Balony nad Ogrodzieńcem

W wakacje Politechnika Częstochowska nie zwalniała tempa. 18 i 19 sierpnia zawędrowała do Ogrodzieńca, by uczestniczyć w 2. Baloniadzie. To była najbardziej widowiskowa impreza na Zamku Ogrodzienickim w Podzamczu. Ekipę modelarzy prowadzących balonowe i samolotowe warsztaty modelarskie reprezentowali: absolwentka PCz Anna Messyasz - Dyrektor Aeroklubu Częstochowskiego, Mariusz Wrona, Opiekun modelarni Instytut Małego Lotnictwa, Dariusz Radomiak, Prezes Sportowego Klubu Modelarskiego RC oraz dr inż. Milena Trzaskalska, adiunkt PCz. Dla najmłodszych czekała strefa aero zabawy – z pokazami i warsztatami modelarskimi. Młodzi adepci modelarstwa mieli okazję pod czujnym okiem instruktorów zbudować mo-

dele latających samolotów (poznając podstawy mechaniki) oraz balony, które później brały udział w konkursie na najdłuższy lot. Nie zabrakło też atrakcji takich jak, skoki spadochronowe, akrobacje na szarfie, pokazów samolotów ultralekkich, śmigłowców wiatrakowców, motoparalotni oraz konkurencji balonowych.

Politechnika Częstochowska

Noc innowacji

Politechnika Częstochowska zaprasza na Noc Innowacji, która odbędzie się 20 października 2023 r. Uczelnia po raz pierwszy będzie uczestniczyć w tym ogólnopolskim wydarzeniu. Naukowcy pokażą nad czym obecnie pracują, odpowiedzą na pytania oraz pokażą, jak podążać ścieżką innowacji. W trakcie warsztatów, wycieczek i spotkań będzie można przyjrzeć się jak wiedza i doświadczenie wygląda w praktyce. To wyjątkowa okazja do bliższego niż to zazwyczaj możliwe spotkania z technologiami i światem innowacji. Współpracujące w ramach wydarzenia parki technologiczne, centra badawcze, uczelnie, firmy oraz inne placówki naukowe otwierają swoje drzwi dla zwiedzających. Akcję wspiera ogólnopolska kampania edukacyjno-promocyjna Digital Festival oraz główny partner Nocy Innowacji EY. W godzinach od 18:00 do 21:00 na sześciu wydziałach Politechniki Częstochowskiej czekają na Państwa warsztaty i pokazy prezentujące najnowsze technologie z licznych dziedzin nauk ścisłych, m.in. z automatyki i robotyki, podstaw elektrotechniki i elektroniki, nowoczesnych badań strukturalnych i mikrostrukturalnych w inżynierii materiałowej, obserwacji makroskopowych grzybów, izolacji DNA, bioniki, projektowania 3D z wykorzystaniem wirtualnej rzeczywistości, akwaponiki oraz OZE. Będzie można również wysłuchać wykładów na żywo, m.in. o wykorzystaniu energii jądrowej, o szansach i wyzwaniach branży OZE, o problemach obecności farmaceutyków i środków kosmetycznych w wodach, a także o technologii VR w nauce. Nie zabraknie widowiskowych pokazów i doświadczeń fizycznych oraz chemicznych, a także robotów, skanerów 3D i drukarek 3D. Zachęcamy ponadto do wysłuchania dwóch wykładów w formie online: Nowa Era Dialogu: Prompt Engineering i Artificial intelligence oraz BIM w budownictwie.

Uwaga: na niektóre warsztaty obowiązuje wcześniejsze zgłoszenie. Szczegóły w aktualnościach na stronie www.pcz.pl

Politechnika Częstochowska

Nowatorskie operacje niemowląt w szpitalu dziecięcym w Olsztynie

W sierpniu w Wojewódzkim Specjalistycznym Szpitalu Dziecięcym w Olsztynie z udziałem naukowców z Politechniki Częstochowskiej przeprowadzonych zostało 6 małoinwazyjnych operacji dzieci z kraniosynostozami za pomocą zindywidualizowanych sprężyn dystrykcyjnych wszczepianych z użyciem

neuroendoskopu (ESAS).

Wieloletnia współpraca naukowa Kliniki Chirurgii Głowy i Szyi Dzieci i Młodzieży WSSD w Olsztynie z zespołami inżynierów biomedycznych i biomechaników z Politechniki Śląskiej – prof. Markiem Gzikiem, Politechniki Częstochowskiej – prof. Arkadiuszem Szarkiem z Wydzia-

łu Inżynierii Mechanicznej i Informatyki, czy King's College, University of London – prof. Mehrańem Moazenem, pozwoliła na wprowadzenie do standardowej praktyki klinicznej metod przedoperacyjnego planowania zabiegów rekonstrukcji czaszki w wirtualnej i rozszerzonej rzeczywistości.

Bądź eko

Czy auta elektryczne są eko?

Z roku na rok coraz więcej nabywców szczególnie nowych samochodów decyduje się na wariant w pełni elektryczny. Jednym z argumentów przemawiających za takim wyborem miałyby być zerowa emisja szkodliwych dla człowieka zanieczyszczeń gazowych – spalin. Jednak czy tak jest naprawdę?

Aby to sprawdzić analizie poddano jeden z aktualnie dostępnych modeli samochodów popularnej w naszym kraju marki, oferowany w wersji spalinowej z silnikiem benzynowym i diesla oraz z napędem elektrycznym. Wszystkie pojazdy charakteryzowały się zbliżoną mocą w zakresie 96-100 kW (131-136 KM). Natomiast za referencyjny dystans przyjęto 100 km odcinek drogi.

Z ogólnodostępnych danych [1] wynika, że jeździe tym samochodem z silnikiem spalinowym towarzyszy emisja CO₂ rzędu 15,4 kg CO₂/ 100

km – w przypadku oleju napędowego oraz 17,3 kg CO₂/ 100 km – w przypadku spalania benzyny. Pokonanie tego samego dystansu modelem elektrycznym wymaga z kolei zużycia energii elektrycznej na poziomie 22,7 kWh/ 100 km, przy teoretycznie zerowej emisji dwutlenku węgla – ale czy faktycznie?

Prąd w gniazdku nie bierze się przecież znikąd. W naszym kraju wytwarzanie energii elektrycznej oparte jest w głównej mierze na spalaniu węgla, kamiennego bądź brunatnego. A zatem rodzi się pytanie, ile paliwa węglowego należało spalić by wyprodukować 22,7 kWh energii elektrycznej i jaka towarzyszyła temu emisja CO₂. Oficjalnie podane wartości wskaźników emisji CO₂ z krajowych elektrowni i elektrociepłowni zawodowych [2] wynoszą odpowiednio dla węgla kamiennego – 93,49 kg CO₂/ GJ energii chemicznej spalanego pa-

liwa, a dla węgla brunatnego – 111,70 kg CO₂/ GJ.

A zatem, przyjmując średnią sprawność węglowych bloków energetycznych w Polsce na poziomie 38%, emisja CO₂ podczas spalania paliwa węglowego do produkcji 22,7 kWh energii elektrycznej potrzebnej do przejechania autem elektrycznym dystansu 100 km wynosi odpowiednio 20,1 kg CO₂/ 100 km – w przypadku prądu pochodzącego z elektrowni zasilanej węglem kamiennym oraz 24,0 kg CO₂/ 100 km – w przypadku prądu z elektrowni opalanej węglem brunatnym.

Jak widać, pewne różnice w tym zakresie występują już dla dwóch podstawowych wersji z napędem spalinowym, gdzie ilość emitowanego do atmosfery dwutlenku węgla jest ponad 12% wyższa w przypadku auta z silnikiem benzynowym, w porównaniu do motoru diesla. Wynika to między innymi z różnic w samym zużyciu paliwa, które zgodnie z informacją producenta [1] wynosi odpowiednio 7,7 l/ 100 km – dla benzyny i 5,9 l/ 100 km – dla oleju napędowego.

Jednocześnie okazuje się, że użytkowanie tego samego modelu w wersji elektrycznej, w sytuacji gdy energia elektryczna użyta do ładowania baterii produkowana jest w konwencjonalnych elektrowniach węglowych, powoduje zwiększenie emisji CO₂ w ujęciu globalnym. I tak, gdy blok energetyczny wytwarzający energię elektryczną zasilany jest węglem

kamiennym odpowiada to wzrostowi ogólnej emisji dwutlenku węgla średnio o około 23%, natomiast gdy opalany jest węglem brunatnym odpowiednio o około 47%.

A zatem, o ewentualnym ograniczeniu emisji CO₂ w związku z użytkowaniem auta elektrycznego można by mówić jedynie w sytuacji kiedy to część energii elektrycznej do jego napędu pochodziłaby ze źródeł odnawialnych (np. z przydomowych paneli fotowoltaicznych). W najlepszym przypadku (konfrontując wielkości emisji CO₂ towarzyszącej spalaniu benzyny i zużyciu energii elektrycznej wytwarzanej w zawodowej elektrowni opalanej węglem kamiennym) chodziłoby tutaj o minimum 3,3 kWh energii elektrycznej pochodzącej z instalacji OZE na każde 100 km przejechanych takim pojazdem.

*prof. dr hab. inż. Tomasz Czakiert
Politechnika Częstochowska
Wydział Infrastruktury i Środowiska
Katedra Zaawansowanych Technologii Energetycznych*

Literatura:

- [1] Ministerstwo Infrastruktury, Informacje o zużyciu paliwa i emisji CO₂ w samochodach osobowych 2022
[2] KOBIZE, Wartości opałowe (WO) i wskaźniki emisji CO (WE) w roku 2019 do raportowania w ramach Systemu Handlu Uprawnieniami do Emisji za rok 2022
[3] <https://wis.pcz.pl>

Czym żyje miasto

„Pszczola w mieście” ma się czuć u siebie

Zaczęła się 2. edycja projektu, który ma edukować dzieci na temat bezcennej roli pszczół w ekosystemie – także miejskim.

Projekt „Pszczola w Mieście” popularyzuje – głównie wśród najmłodszych – wiedzę na temat roli pszczół w środowisku naturalnym. Został bardzo dobrze przyjęty w przedszkolach i szkołach podstawowych już w ubiegłym roku. Dzieci i przedszkolaki z 10 placówek sadziły rabatki z miododajnymi roślinami, gościły przedstawiciele Związku Pszczelarzy, wypiekały ciasta na bazie miodu (ucząc się przy okazji, że warto zastępować nim cukier), oglądały filmy poświęcone tematyce pszczelarskiej. Podobne działania będą prowadzone w tym roku szkolnym.

Tegoroczna edycja miała swoje symboliczne – i artystyczne – otwarcie 14 września w Akademickim Centrum Kultury. Wziął w nim udział prezydent Krzysztof Matyjaszyk. Obecna była też Anna Tymoshenko z miejskiego Centrum Obsługi

Inwestora, które uruchomiło takie przedsięwzięcie w Częstochowie, porozumiewając się w tej sprawie ze szkołami, przedsiębiorcami i środowiskiem pszczelarskim.

Częstochowa jest miastem przyjaznym pszczolom. Od dwóch lat ekopasieka stoi przy ul. Anyżkowej. Ule powstały z bębnow starzych pralek. Zwracają uwagę jednocześnie na dwie kwestie – konieczność ochrony pszczół i zapraszania ich do miast, a także możliwość oryginalnego, ponownego wykorzystania komponentów starego sprzętu AGD. Centrum Usług Komunalnych współpracowało przy tym przedsięwzięciu z Fundacją „Odzyskaj Środowisko” oraz zajmującą się odzyskiwaniem elektrośmieci firmą MB Recycling.

Organizatorzy projektu to – obok Centrum Obsługi Inwestora UM – Zespół Szkół Przemysłu

Mody i Reklamy im. W. S. Reymonta, Wydział Zarządzania Politechniki Częstochowskiej, Zespół Szkół Gastronomicznych im. M. Skłodowskiej-Curie oraz Liga Ochrony Przyrody w Częstochowie. Partnerami są z kolei: Szkoła Podstawowa nr 16, miejskie przedszkola nr 15, 16, 31, Miejskie Przedszkole Integracyjne nr 35 im. Małego Księcia, Niepubliczna Szkoła Podstawowa „Pinokio”, przedszkola „Plastusiowe” i „Kolorowa Ciuchcia”, a także Szkoła Podstawowa w Koninie i Zespół Szkolno-Przedszkolny w Kościelcu.

Znaczenie pszczół w ekosystemie jest nie do przecenienia. Owady te są najskuteczniejszymi zapylaczami – zapylają blisko 80% roślin. I nie chodzi tylko o uprawy rolnicze czy sadownicze, ale wszelkie skupiska roślinności, także miejskiej. Przenosząc pyłek, owady te pracują na rzecz zachowania bioróżnorodności i kontroli erozji gleb.

Znikanie rojów pszczelich (spowodowane coraz trudniejszymi warunkami w środowisku naturalnym) zwróciło uwagę licznych instytucji i stowarzyszeń na sytuację tych owadów, sprawiając, że dzisiaj chętniej niż wcześniej chcemy świadomie udostępniać im przestrzeń do życia. Poszukuje się nowych obszarów do prowadzenia gospodarki pasiecznej – a mogą być nimi także miasta. Odmianą pszczoły, która w miejskim otoczeniu sprawdza się szczególnie dobrze, jest murarka – wyróżniająca się ogromną łagodnością oraz wysoką intensywnością zapylania.

Sami także możemy pomóc pszczołom, sadząc na balkonach i parapetach nektarodajne rośliny (np. nagietki, szalwię czy macierzankę), a przy tym zastępując sztuczne środki ochrony roślin naturalnymi (kompostem lub obornikiem). Możemy budować domki dla pszczół i ule. Coraz częściej widzi się też ule zlokalizowane na dachach bloków i biurowców.

w galerii obok: inauguracja „Pszczoły w mieście” 14 września 2023 (fot. Łukasz Kolewiński)

Fundacja Chrześcijańska „Adullam”

Świat dziecka równoważny ze światem dorosłego. Pielęgnacja, pomoc i wysłuchanie w świetlicy „Życie poza szkołą”

Świetlica to miejsce, które ma być dla dzieci bezpieczną przestrzenią, w której mogą w atmosferze akceptacji odpocząć po dniu w szkole, spędzić radośnie czas w gronie rówieśników, rozwijać swoje pasje. To także przestrzeń, w której podopieczni mogą nauczyć się zasad komunikacji, rozwiązywania konfliktów, otwartości i tolerancji.

Podstawowym celem świetlicy z elementem socjoterapii „Życie poza szkołą” jest wszechstronne wsparcie rodziny poprzez objęcie dzieci i młodzieży w wieku od 6 do 18 roku życia opieką oraz działaniami wychowawczymi, w tym przeciwdziałanie zachowaniom patologicznym, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki uzależnień. Program zajęć stawia na kreatywność, przy ogólnym założeniu edukacyjnego wymiaru zajęć. Aktualnie uczestnikami świetlicy są zamieszkujący na terenie miasta Częstochowy dzieci i młodzież narodowości polskiej i ukraińskiej, stąd szczególną rolę odgrywają działania związane zarówno z bieżącym wsparciem rozwoju dzieci, jak i integracją międzykulturową.

„Fundacja Chrześcijańska „Adullam” prowadzi świetlicę w formie stacjonarnej i podwórkowej (zadanie jest dofinansowane ze środków Urzędu Miasta Częstochowy, a świetlica podwórkowa jest trwałością projektu realizowanego we współpracy ze Stowarzyszeniem Pomocy Potrzebującym „Podaj Dalej”). W ten sposób, całościowo, jesteśmy w stanie zobaczyć dziecko i całą rodzinę. Zarówno w jego środowisku domowym, na podwórku, a także podczas zajęć na świetlicy. Często zachowanie dziecka w tych dwóch środowiskach jest zupełnie odmienne” – zauważa Elżbieta Ferenc, prezes Fundacji Chrześcijańskiej „Adullam”. Dla pracowników i wolontariuszy Fundacji prowadzenie świetlicy jest jednym z nadrzędnych zadań, realizowanych od początku jej istnienia. Świetlica, prowadzona w formie stacjonarnej, jak i ta, która obejmuje pracę podwórkową, stanowi dla dzieci pewien element stałości, który wzmacnia ich komfort poprzez budowanie poczucia funkcjonowania w „wiosce społecznej” – bycia otoczonym przez ludzi im życzliwych, uważnych i dbających o ich potrzeby, a jednocześnie dających im możliwość bycia sobą i rozwijania się na swój własny sposób.

W unikalny dla Fundacji sposób na świetlicy

przenika się świat dorosłych oraz dzieci. Kadra świetlicy stara się także współpracować z rodzicami swoich podopiecznych. „Każda osoba dorosła, spędzająca czas z dziećmi, obserwuje je w innych warunkach środowiskowych, przez co możliwe jest stworzenia sieci opieki, wzmacniającej integralny rozwój dziecka. Wierzmy, że spójna i długofalowa współpraca dla dobra najmłodszych daje perspektywę wychowania mądrych, szczęśliwych i wrażliwych dorosłych” – dodaje Dina Lewandowska ze świetlicowego zespołu.

Wyzwania w pracy świetlicowej

Sytuacja związana z pandemią COVID-19 miała szczególnie negatywny wpływ na psychologiczną kondycję osób młodych. Dzieci spędzają coraz więcej czasu w Internecie i przed ekranami smartfonów, a mniej w sposób aktywny, w towarzystwie rówieśników na podwórkach, placach zabaw, boiskach. Mimo iż część dzieci wróciła na place i podwórka, to proces budowania i podtrzymania relacji koleżeńskich oraz przyjacielskich często sprawia im trudność. Spotkania na żywo prowadzone są niejednokrotnie w cieniu smartfonów, „urozmaicane” nagrywaniem filmików, sprawdzaniem aktywności w mediach społecznościowych, wysyłaniem głosówek. Dzieci, choć zdające się naturalnie funkcjonować jednocześnie w świecie realnym i wirtualnym, są szczególnie podatne na tego negatywne konsekwencje. Towarzyszy im niegasnące poczucie bycia „w gotowości” – bo możesz zostać w każdej chwili nagrany i oceniony, twoja prywatna wiadomość do kolegi lub koleżanki może zostać przekazana dalej, a twój post w mediach społecznościowych może zostać opacznie zinterpretowany i spotkać się z krytyką rówieśników. Wycofanie się z relacji społecznych powoduje ograniczenie możliwości zmierzenia się z wieloma różnorodnymi sytuacjami społecznymi, które budują nasze doświadczenie i tworzą podstawę do wytworzenia

skutecznych sposobów radzenia sobie z kryzysami w życiu dorosłym. Tutaj rola nasza – dorosłych, aby od najmłodszych lat wspierać dzieci w nauce poznawania i wyrażania emocji, a tym samym wypracowaniu sposobów radzenia sobie z emocjami – zarówno tymi negatywnymi, trudnymi dla dziecka, jak i pozytywnymi (bo intensywne emocje to dla dziecka stres, na który w toku doświadczeń uczy się reagować).

Wyzwaniem współczesnego świata jest utrzymywanie naturalnej i potrzebnej dla dziecka fizycznej bliskości (z rodzicem, opiekunem, wychowawcą). Proste gesty – przytulenie, pogłaskanie po głowie, bycie pochwalonym – naprawdę dodają skrzydeł.

LOKATORKO!

LOKATORZE!

Myślisz, że **rak piersi, jajnika**
i szyjki macicy Cię nie dotyczy?

Sądysz, że **rak jądra i prostaty**
to nie Twój problem?

**Nie odkładaj zdrowia
na później!**

Badając się regularnie wprowadzasz
zdrowy nawyk, który jest częścią
profilaktyki przeciwnowotworowej

W rezultacie - wygrywasz życie!

Akcja społeczna „Zdrowi lokatorzy” prowadzona w ramach obchodów 70-lecia Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej TBS Sp. z o.o. w Częstochowie pod patronatem Prezydenta Krzysztofa Matyjaszczyka

Felieton

Moim zdaniem...

W najbliższym czasie – do połowy października – musimy mierzyć się z tym, że polityka mocniej wchodzi do naszych domów, jeżeli nie za pośrednictwem śledzonych przez nas mediów i portali społecznościowych, to przynajmniej wyborczych banerów, które wypełniają miejskie przestrzenie, nierzadko zaglądając nam w okna.

Gorączka kampanii da się zapewne odczuć nawet tam, gdzie – na co dzień – zainteresowanie polityką jest słabe, bo ludzie żyją wyłącznie własnym, prywatnym życiem. Zapewne są wśród nich tacy, którzy wyemigrowali wewnętrznie, znudzili się polityką, zniechęcili jakością życia politycznego lub mają dość własnych osobistych problemów, żeby roztrząsać sprawy publiczne i przejmować zbliżającymi się wyborami do Sejmu i Senatu. Ten stosunek do wyborów i świadoma decyzja, czy będę głosował czy też nie, jest także jakimś wyborem. Tyle, że ten wybór powinien nieść za sobą logiczną konsekwencję w postaci świadomości, że nie korzystając z prawa uczestnictwa w wybo-

rach – daję sobie mniejsze moralne prawo do późniejszego narzekania na jakość państwa i otaczającą mnie rzeczywistość.

Póki co, nikt siłą do udziału w wyborach nas nie zmusza, byłoby to zresztą wypaczeniem i zaprzeczeniem idei świadomego uczestnictwa w życiu publicznym i skorzystania (bądź nie) z możliwości udziału w „święcie demokracji” (jak górnolotnie określa się dzień wyborów). Wprawdzie jakość tej demokracji mocno nam się w ostatnich latach w Polsce popsowała, ale na razie ciągle jeszcze w „wyscigach” do parlamentu biorą udział różne partie (a nie jedna), a wybory mamy przynajmniej formalnie pięcioprymiotnikowe (tajne, bezpośrednie, równe, powszechne i proporcjonalne).

Wolnym wyborom i naszej pobijanej demokracji trzeba życzyć jak najlepiej, bez względu na wyniki najbliższego głosowania. Wprawdzie demokratyczny ustroj nigdy i nigdzie nie funkcjonuje idealnie, ale nikt lepszego sposobu urzędowania państwa w historii ludzkości nie wymyślił, a już

na pewno - nie wprowadził w życie. Jeżeli ktoś ma wątpliwości, do demokracji, niech odpowie na pytanie, czy woli żyć obecnie w Polsce i Europie, czy też np. w Libii, Syrii, Rosji czy Korei Północnej. Kampania wyborcza powinna być czasem walki na programy i oczywiście fajnie byłoby, aby wyborcy z tymi programami choć pobieżnie się zapoznawali, a z drugiej strony, aby wszystkie ugrupowania formułując swoje obietnice poważnie traktowały wszystkich świadomych i starających się dokonywać racjonalnych wyborów ludzi.

Trzeba się jednak liczyć z tym, że wybory są rodzajem plebiscytu i bazują w dużej mierze na bieżących emocjach, które mogą być wzbudzone przez różne przekazy, w tym oparte na manipulacji, fałszu, oczernianiu czy bazujące na uproszczeniach. To może wpływać zwłaszcza na tych niezdecydowanych wyborców, których jest ciągle sporo wśród tych, którzy na wybory się podobno wybierają. Przy obecnej polaryzacji społeczeństwa można zakładać, że ci już mocno zdecydowani na kogo głosować pozosta-

ną raczej przy swoich preferencjach i ostatnie tygodnie tego zasadniczo nie zmieniają.

„Rząd dusz” pozostający „do wzięcia” ciągle jest jednak spory i ta grupa może okazać się jęczyciem u wagi, jeżeli chodzi o układ sił w kolejnej kadencji parlamentu oraz kierunek, w jakim będzie zmierzać Polska. A nie jest wielką przesadą stwierdzenie, że zbliżające się wybory, są być może najważniejszymi wyborami w Polsce od 1989 roku.

I nie chodzi nawet o to, że ostatnie lata przyniosły doświadczenia wielkiej pandemii i tragicznej wojny, toczącej się za naszą wschodnią granicą. Ranga obecnych wyborów wynika z tego, że wewnętrznie niezwykle pogłębiły się podziały w polskim społeczeństwie, a różnice w koncepcji państwa wśród czołowych polskich polityków dotyczą spraw fundamentalnych dla przyszłości Polski i jej miejsca w świecie.

Dlatego na ostatnie tygodnie kampanii ważny apel. Zanim zdecydujemy się kogo poprzeć 15 października starajmy się krytycznie dobierać źródła informacji, sprawdzać fakty, mogące mieć wpływ na nasze wybory, z dystansem podchodzić do opinii prezentowanych w sieci przez dorosłych ekspertów, a także do kandydatów bazujących na populistycznym przekazie i nierealnych obietnicach.

Mamy wtedy szansę mieć mniej pretensji do siebie, niezależnie od tego czy wybory będą - z naszego punktu widzenia - wygrane czy przegrane. Bo zrobiliśmy niezbędne minimum, żeby wybrać odpowiedzialnie i racjonalnie. Z obywatelską odpowiedzialnością i myślą o naszej przyszłości w kraju, któremu bardzo potrzebne są dobre wybory i decyzje, nie tylko zresztą w kontekście wyborczym.

Włodzimierz Tutaj

Zakład Gospodarki Mieszkaniowej TBS Sp. z o.o.
w Częstochowie
ul. POW 24
tel. centrala: (34) 368-24-61
FAX: (34) 365 12 90
sekretariat@zgm-tbs.czyst.pl
www.zgm-tbs.czyst.pl

ODDZIAŁY EKSPLOATACJI:

ul. Orlik-Rückemanna 35/37 ----- (34) 361 89 25
ul. Wały Dwernickiego 101/105 ----- (34) 361 16 86
Al. Niepodległości 27 ----- (34) 363 12 70
ul. Nowowiejskiego 26 ----- (34) 368 26 90
ul. Tuwima 6 ----- (34) 368 25 28
ul. Łukasińskiego 26 ----- (34) 323 20 33